

kényszeríti, hogy másoktól el kell várnia a szabályszerű viselkedést. Hiszen teremőrként az a dolga, hogy rászóljon a számára egyre inkább szent helyként tisztelt kiállítóhelyen telefonálható, nevetgélő, hangoskodó látogatókra – és ezt egy idő után már nemcsak élvezi, hanem igényli is. Zavarba kerül, ha valaki esetleg visszaszól neki: a világ rendje rendül meg ilyenkor benne. A képzőművészeti alkotásokkal kapcsolatos küzdelmes töprengések, a szellemivel való intenzív foglalkozás, az emlékek megértésére tett erőfeszítések végül tehát egyensúlyba hozzák az elbeszélő lelkét: megbékél a halál gondolatával, és elfogadja, hogy saját halálunktólünk függetlenül, folyamatosan készül, azaz sors-szerű – és ez lenne a címbe emelt „másik halál”, más így gondolni rá, mint félelemmel és szorongással. És mindez ezért különösen fontos állítása a könyvnek, mert a történet végső soron egy nagyon erős irodalmi hagyománnyal megy szembe, amiben a pusztulás, a vereség és a betegség kultusza sokkal erősebb, mintsem hogy anélkül végződhesen egy regény happy enddel, hogy azt ne érezzük érzégszerűnek, erőltetettnek vagy egyenesen kínosnak. Barnás Ferenc ebben a regényében ezt mégis meg tudja csinálni, még hozzá úgy, hogy a regényt felépítő „villanásokat” végig kézben tartja, az egyes cselekményszálakat aprólékosan kidolgozza, szereplőit gondosan felépíti és legalább kétféle nyelvet, kétféle narrációs technikát váltogat. A halálról beszél, az életről, a betegségről, a művészetről beszél, de a legtöbbet mégis az esendőségről mond.

GORAN DESPOTOVSKI